

Najaarsnota 2017

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Re-integratie	4
Inkomen	8
Bedrijfsvoering	11
Plus, extra en overige taken	13
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	15
Risico's WerkSaam	19
Kengetallen BBV	21
Financiële begroting	22
Bijlage 1: Investeringsbegroting 2017	23
Bijlage 2: Lijst van afkortingen	24
Bijlage 3: Gemeenten overzicht	25

Inleiding

Aan de leden van het algemeen bestuur,

Voor u ligt de najaarsnota van WerkSaam Westfriesland.

In de najaarsnota wordt ingegaan op de beleidsmatige en financiële afwijkingen ten opzichte van de voorjaarsnota 2017.

WerkSaam voert de Participatiewet uit: wij begeleiden inwoners van Westfriesland naar werk, zorgen (tijdelijk) voor een uitkering, en waar nodig bieden we beschut werk. Vanuit onze filosofie *"iedere gewerkte dag is er één"* sturen wij niet alleen op uitkeringsaantallen maar ook op uitkeringslasten.

De afspraak is dat WerkSaam elk cyclusdocument voorziet van een actualisatie van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Tot slot doen wij een actualisatie van de investeringsbegroting 2017.

Wij vragen u:

- de najaarsnota 2017 vast te stellen;
- akkoord te gaan met de wijziging van de begroting 2017;
- akkoord te gaan met de wijziging van de investeringsbegroting 2017

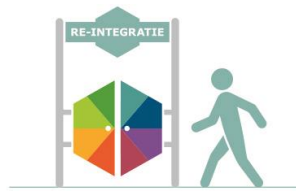
Hoorn, 16 oktober 2017

Namens het dagelijks bestuur,

De vicevoorzitter,
Dirk te Grotenhuis

Re-integratie

Het programma re-integratie omvat de re-integratie-inspanningen voor de werkzoekenden van WerkSaam in Westfriesland.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Wat willen we bereiken

De Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) Beschut Werk is geactualiseerd naar 21 beschut werkplekken, omdat de realisatie achter blijft op de begrootte aantallen Landelijk gezien loopt WerkSaam in aantallen Beschut werkers voor.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Activeren van cliënten/doorstroom	
95% van alle cliënten beschikt over een re-integratieplan.	Een systematische diagnose resulteert in een solide plan van aanpak per cliënt, hiervan ontvangt de cliënt een beschikking. Alle cliënten (die kunnen werken) staan in Stekker 4, een gezamenlijk matchingssysteem van het UWV en WerkSaam
95% van alle cliënten is ingedeeld op de participatieladder en doelladder	Met de Dariuz-methodiek bepaalt WerkSaam de positie op de participatieladder én de doelladder
De stijging van cliënten op de participatieladder is zichtbaar.	De stijging (of daling) op de ladder wordt gemeten per cliënt en is inzichtelijk.
Meer plekken beschut werk voor de meest kwetsbare cliënten binnen het eigen leer-werkbedrijf en buiten bij reguliere werkgevers.	21 beschutte werkplekken in 2017.
Meer inzetten op de combinatie werken en leren om mensen klaar te stomen voor de arbeidsmarkt	<ul style="list-style-type: none"> - Continu 80 trajecten arbeidsgroei en 50 trajecten arbeidsfit voor minimaal 24 uur per week. - Het werkproces "plan van aanpak" LEAN te maken, waardoor er een constante aanmelding van cliënten plaatsvindt. - De mogelijkheden van de flexmarkt benutten door Flex tensie te intensiveren. - Verder ontwikkelen "Campus"-aanpak.

Bevorderen van uitstroom	
640 plaatsingen (waarvan 85 uit het doelgroepenregister/ banenafpraak)	<p>Voor plaatsingen zijn diverse activiteiten noodzakelijk. De belangrijkste zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gezamenlijke werkgeversbenadering vanuit het Werkgeversservicepunt (WSP) • Informatie en advies aan werkgevers over premies, subsidies en mogelijkheden. • Het ontwikkelen van arrangementen met werkgevers om cliënten uit het doel-groepenregister te plaatsen. • Samenwerking met Economische Zaken (gemeenten) • Inzet van diverse (re-integratie)instrumenten zoals: <ul style="list-style-type: none"> ○ Arbeidsfit/arbeidsgroei ○ Sollicitatietraining ○ Mobiliteitscentrum ○ Jobcarving/bedrijfsscans ○ Loonkostensubsidie ○ Harrie helpt ○ MVO Westfriesland • Nazorg bieden na een plaatsing (voor werkgever en cliënt)
Stimuleren zelfstandig ondernemerschap (uitstroom als gevolg van zelfstandig beroep of bedrijf)	Bewust maken van de uitstroommogelijkheid bij de coaches
Meer plaatsingen van mensen die niet het wettelijk minimumloon kunnen verdienen	<ul style="list-style-type: none"> • 10% meer plaatsingen met loonkostensubsidie dan in 2016; minimaal 30 plaatsingen met loonkostensubsidie. • in de werkgeversbenadering hier meer aandacht aan deze groep te besteden. • deelname aan de "Smaakmakerscampagne" , waardoor inzet van loonkostensubsidie beter en meer in beeld komt.
Handhaving/fraudebestrijding	<ul style="list-style-type: none"> • internetrecherche • huisbezoeken • oppakken signalen • afstemmen (maatregel opleggen) als cliënt zich niet houdt aan de afspraken in het plan van aanpak

Beschut Werk 2017

Op 1 januari 2017 is het onderdeel Beschut Werk gewijzigd in de Participatiewet. Beschut Werk is bedoeld voor mensen die wel arbeidsvermogen hebben, maar zoveel begeleiding en/of aanpassingen nodig hebben, dat het niet van een werkgever mag worden verwacht dat hij deze mensen in dienst neemt. Deze mensen zijn aangewezen op een beschutte omgeving met aangepaste omstandigheden.

Omdat de meeste gemeenten de landelijk verwachte aantallen niet realiseren, zijn gemeenten vanaf 2017 verplicht om de voorziening beschut werk aan te bieden. Om dit te onderstrepen, noemen zij ook concrete aantallen. Deze aantallen zijn indicaties en niet taakstellend. Onze schatting is nu dat we uit gaan komen op 21 fte (van 31 uur).

Gemeente	Begroting 2017	VJN 2017	NJN 2017
Drechterland	2	2	2
Enkhuizen	4	4	1
Hoorn	20	20	7
Koggenland	3	3	2
Medemblik	7	7	5
Opmeer	2	2	2
Stede Broec	4	4	2
Totaal	42	42	21

Wat mag het kosten

Bedragen in * € 1.000	Begroting 2017	Voorjaars-nota 2017	Najaars-nota 2017	Vershil NJN -VJN
Ontvangen re-integratie gelden 90%	3.953	3.601	3.743	142
Ontvangen Couleur locale	0	322	335	13
Baten	3.953	3.923	4.078	154
Trajectkosten extern	-977	-679	-921	-242
Couleur locale	-352	-322	-335	-13
Trajectkosten intern	-1.775	-1.864	-1.864	0
Re-integratie kosten beschut werk	-127	-126	-63	63
Dekking WSW Kosten	-722	-932	-894	37
Lasten	-3.953	-3.923	-4.078	-154
Totaal Programma Re-integratie	0	0	0	0

Toelichting

Binnen het programma re-integratie zijn de baten en lasten aan elkaar gelijk. Het budget dat WerkSaam van de regiogemeenten als opdrachtgever ontvangt, is taakstellend.

Gemeenten ontvangen binnen de algemene uitkering een integratie-uitkering sociaal domein, die zij benutten voor re-integratie en de financiering van de (oude) Wsw. Gemeenten maken dit budget over naar WerkSaam.

Het totaalbedrag aan re-integratiemiddelen verandert bijna niet. Dit bedrag stelt het Rijk bij in de circulaire van de algemene uitkering, meestal in mei en september.

Er zijn wel gemeenten die er voor hebben gekozen om de couleur locale (10%) niet over te dragen in 2017.

Risico

Omdat de gemeenten onvoldoende middelen ontvangen voor de Wsw, worden tekorten op de Wsw gedekt uit het re-integratiebudget.

Het stijgende tekort op de (oude) Wsw-activiteiten zorgt dus voor steeds meer druk op de integratie-uitkering sociaal domein. Dit betekent dat er steeds minder budget overblijft voor re-integratieactiviteiten. Meer informatie over de Wsw leest u bij het programma Inkomen.

Inkomen

Het programma inkomen bevat de inkomensvoorziening BUIG (wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten), de inkomensvoorziening Wsw en de activiteiten in het kader van handhaving.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Wat willen we bereiken

De KPI's zijn ongewijzigd ten opzichte van de voorjaarsnota 2017.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Beperken instroom	Preventie quote 20% (aanvragen t.o.v. toekenningen); voor jongeren luidt de preventiequote 30% Daarnaast: <ul style="list-style-type: none">• informeren en controle op maat, goede diagnose en voorlichting• alle nieuwe cliënten krijgen een sluitende aanpak• jongeren zonder startkwalificatie screenen op scholingsplicht en begeleiden naar scholing, dan wel tijdelijk werk• samenwerken met UWV om te voorkomen dat mensen doorstromen van WW naar bijstand
Regionaal de teveel verstrekte of ten onrechte verstrekte uitkering terugvorderen of verhalen	Debiteurenadministratie voeren, rekening houdend met beperkte draagkracht door woon- en zorglasten; treffen betalingsregeling
Stimuleren zelfstandig ondernemerschap (uitstroom als gevolg van zelfstandig beroep of bedrijf)	<ul style="list-style-type: none">• 10% meer dan in 2016; Minimaal 28 personen stromen uit als gevolg van een zelfstandig beroep of bedrijf.• Interne en externe voorlichting
Beperken stijging uitkeringslasten; uitkeringslasten stijgen maximaal met 2%	Inzetten op beperken instroom en heronderzoeken

Wat mag het kosten

Bedragen in * € 1.000	Begroting 2017	Voorjaars- nota 2017	Najaars-nota 2017	Vershil NJN- VJN
BUIG				
Ontvangen rijksbijdrage BUIG	42.125	43.400	44.018	618
Ontvangen eigen bijdrage BUIG	2.206	2.666	2.052	-614
Ontvangen terug ontvangsten	997	1.079	1.124	45
Baten	45.328	47.144	47.194	49
AB uitkeringslasten	-41.837	-43.230	-43.396	-166
IOAW uitkeringslasten	-2.600	-2.535	-2.655	-120
IOAZ uitkeringslasten	-253	-231	-254	-23
Loonkostensubsidie	-176	-771	-504	268
BBZ starters	-215	-377	-385	-8
Kosten Beschut werk	-247	0	0	0
Lasten	-45.328	-47.145	-47.194	-49
Totaal BUIG	0	0	0	0

BBZ				
Ontvangen rijksbijdrage BBZ	845	364	364	0
Ontvangen eigen bijdrage BBZ	118	5	5	0
Ontvangen terugontvangsten BBZ	441	910	910	0
Baten	1.405	1.279	1.279	0
BBZ Levensonderhoud	-467	-318	-318	0
BBZ Kapitaalverstrekking	-753	-753	-753	0
BBZ onderzoekskosten	-185	-208	-208	0
Lasten	-1.405	-1.279	-1.279	0
Totaal BBZ	0	0	0	0

WSW				
Ontvangen rijksbijdrage WSW	14.480	14.480	14.489	9
Dekking WSW kosten uit re-integratiebudget	722	932	974	43
Baten	15.202	15.412	15.463	52
WSW personeelskosten	-15.202	-15.412	-15.463	-51
Lasten	-15.202	-15.412	-15.463	-51
Totaal WSW	0	0	0	0

Totaal Programma Inkomen	0	0	0	0
---------------------------------	----------	----------	----------	----------

BUIG

Baten

- De voorjaarsnota ging uit van de voorlopige budgetten 2017. Inmiddels zijn de definitieve budgetten bekend . Budgetverdeling vindt voor Hoorn en Medemblik plaats volgens objectief verdeelmodel. Voor de overige gemeenten deels historische en deels objectief.
- Het definitieve budget brengt voor alle 7 gemeenten extra gelden met zich mee.

Gemeente	Voorlopig budget 2017 (1 okt 2016)	Definitief budget 2017 (29 september 2017)
Drechterland	€ 1.944.395	€ 1.973.142
Enkhuizen	€ 4.528.564	€ 4.593.832
Hoorn	€ 22.652.980	€ 22.965.179
Koggenland	€ 2.264.554	€ 2.298.398
Medemblik	€ 7.175.025	€ 7.285.231
Opmeer	€ 1.488.732	€ 1.510.088
Stede Broec	€ 3.345.314	€ 3.392.183
Totaal	€ 43.399.564	€ 44.018.053

- Eigen bijdrage gemeenten: De eigen bijdrage per gemeente is het verschil tussen de verwachte lasten en de verwachte baten (rijksbijdrage en terugontvangsten). Door de wijziging in lasten en de rijksbijdrage wijzigt het bedrag wat de gemeenten moeten bijdragen dan wel terugontvangen. Dit verschilt per gemeente, zie de bijlage voor de uitsplitsing per gemeente.

Lasten

- Prognose: In de najaarsnota hebben wij aan de hand van het prognose model de gemiddelde uitkeringslast per gemeente gebruikt en op basis van de aantallen een prognose gemaakt voor heel 2017. De aanpassing verschilt per gemeente.
- Beschut werk: Door de aangepaste doelstelling beschut werk (zie programma re-integratie) dalen de loonkostensubsidies beschut werk.

Bbz

Baten:

- Rijksbijdrage: De voorjaarsnota ging uit van de voorlopige budgetten 2017. Inmiddels zijn de definitieve budgetten bekend, deze zijn niet aangepast. Het budget wordt berekend als percentage van het aandeel van de gemeente in de totale landelijke uitkeringsuitgaven Bbz van het jaar 2015.

Gemeente	Voorlopig budget 2017 (1 okt 2016)	Definitief budget 2017 (29 september 2017)
Drechterland	€ 3.079	€ 3.079
Enkhuizen	€ 12.639	€ 12.639
Hoorn	€ 28.891	€ 28.891
Koggenland	€ 600	€ 600
Medemblik	€ 9.198	€ 9.198
Opmeer	€ 24	€ 24
Stede Broec	€ 1.191	€ 1.191
Totaal	€ 55.622	€ 55.622

- Indicatieve normbaten: Binnen de financieringsystematiek van het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) zijn de baten van gemeenten op verstrekt bedrijfskapitaal genormeerd. Voor WerkSaam heeft dit geen invloed vanwege de financieringsafspraken die zijn vastgelegd in de GR, maar voor de declaratie voor de gemeenten aan het rijk heeft dit wel invloed. Indien een gemeente in het jaar meer baten op bedrijfskapitaal realiseert dan de voor deze gemeente geldende normbaten mag de gemeente het verschil zelf houden. Indien een gemeente in het jaar minder baten realiseert dan de normbaten, dient deze gemeente het verschil zelf bij te dragen. De indicatieve normbaten wordt een keer per jaar gepubliceerd (sept /okt). Voor 2017 gelden de volgende indicatieve normbaten:

Indicatieve normbaten 2017 Bbz	
Gemeente	Bedrag
Drechterland	€ 39.475
Enkhuizen	€ 31.458
Hoorn	€ 138.217
Koggenland	€ 8.593
Medemblik	€ 147.825
Opmeer	€ 10.052
Stede Broec	€ 30.928

- Het behalen van de normbaten hangt af van een goede beslissing aan de voorkant en een goed debiteurenbeheer. We doen maandelijks een betalingsverzoek, we hebben onze debiteuren in beeld. De definitieve vaststelling van de Bbz volgt in het jaar na de verstrekking.

Lasten:

- De Bbz-regeling is net als de bijstand: alleen nodig als laatste redmiddel. WerkSaam verstrekt conform de landelijke trend veel minder Bbz-kredieten dan voorheen. Ten tijde van de overgang van de Bbz naar WerkSaam was de crisis nog niet afgelopen maar was wel al duidelijk dat het niet meer verantwoord was om grote bedragen te verstrekken; banken waren veel kritischer geworden en zijn dat nog steeds. De grote kredieten waren voorheen vooral agrarisch. In deze sector is het economisch gezien redelijk hersteld; dit is ook één van de redenen waardoor er nu minder grote kredieten worden verstrekt. Daarnaast is de capaciteit beperkt waardoor innovatie en voorlichting lastig zijn. De economie trekt aan dus wordt er minder beroep gedaan op de Bbz door gevestigde ondernemers, echter wel meer door startende ondernemers. Hierdoor is de verwachting dat de uitgaven voor de Bbz ongeveer gelijk zullen zijn aan 2016.

Wsw

Lasten:

- Op basis van de landelijke gegevens was de afbouw van de Wsw op 4% gezet, echter zien we binnen WerkSaam een langzamer afbouw van 2,5% tot en met augustus. Hierdoor zijn de lasten hoger in de najaarsnota dan begroot in de Voorjaarsnota.

Baten:

- De baten zijn aangepast, op basis van de meicirculaire 2017, in de septembercirculaire zijn geen aanpassingen geweest.

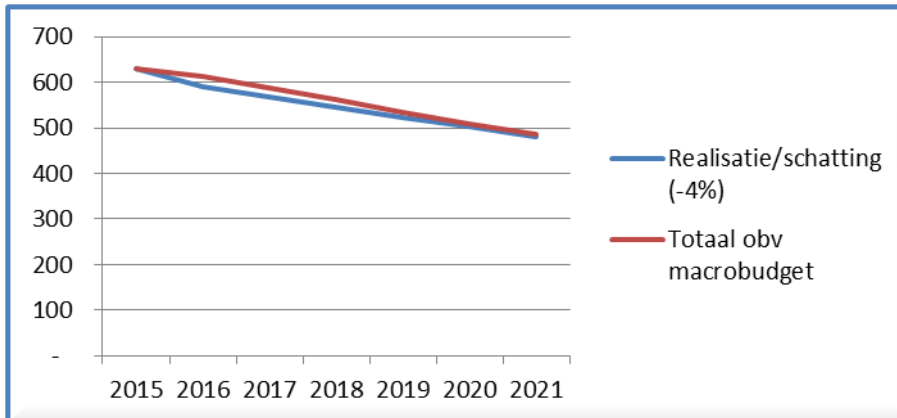

Ontwikkeling Wsw-populatie

De budgetten en aantallen worden jaarlijks geactualiseerd op basis van de Wsw-realisatie. De aantallen zijn uitgedrukt in se (= standaard eenheid = 1 fte + 0,25 opslag bij een ernstige handicap).

In onderstaand grafiek toont de ontwikkeling van de Wsw-afbouw voor de komende jaren. De veronderstelling luidt dat onze populatie met ca. 4% gaat afnemen de komende jaren. Echter zien we binnen WerkSaam dat deze afbouw achter blijft op de landelijke inschatting. Door deze ontwikkeling lopen we het risico dat er jaarlijks meer bijdrage vanuit het Re-integratiebudget wordt gebruikt om dit groter wordende verlies te dekken. Waardoor er minder overblijft in de het Re-integratiebudget voor de Re-integratie van onze cliënten.

Grafiek afbouw Wsw 2016-2021

Bedrijfsvoering

Het programma bedrijfsvoering gaat over de kosten die samenhangen met de uitvoering van de programma's re-integratie en inkomen met inbegrip van de werkinfrastructuur die WerkSaam gebruikt voor de arbeidsontwikkeling van mensen. Ook de opbrengsten van de commerciële activiteiten staan in dit programma vermeld.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Wat willen we bereiken

De KPI's zijn ongewijzigd ten opzichte van de voorjaarsnota 2017.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Realiseren van een minimale toegevoegde waarde commerciële activiteiten ad € 6.128.160	Op peil houden van de productiviteit van extern geplaatste SW-medewerkers. De inrichting van de leer-werkbedrijven optimaal laten aansluiten bij de mogelijkheden in de markt en de leerbehoeften van de doelgroep. Optimaliseren van de interne infrastructuur.
Ziekteverzuim: 4% personeel algemeen en 10,6% Wsw-medewerkers	Gerichte aandacht voor goede werkomstandigheden en tijdige informatie m.b.t. verzuim voor leidinggevenden om actie te kunnen ondernemen.
Efficiëntere organisatie	De bedrijfsmiddelen en processen continue monitoren en daar waar mogelijk budgetten naar beneden bijstellen. Processen worden Lean georganiseerd. Werkzaam werkt snel, flexibel en betrouwbaar.
Financiële ontwikkelingen voor wat betreft de besluitvorming sluiten aan bij regionale afspraken.	Samen met de gemeenten worden de voorbereidingen getroffen om de nieuwe BBV vorm te geven (ingangsdatum 2018).

Wat mag het kosten

Bedragen in * € 1.000	Begroting 2017	Voorjaarsnota 2017	Najaarsnota 2017	Vershil NJN -VJN
Netto bijdrage gemeenten uitvoeringskosten	7.944	8.503	8.503	0
Toegevoegde waarde	6.128	5.968	6.071	102
Doorbelasting kosten re-integratie	1.774	1.864	1.864	0
Doorbelasting Interne Loonkosten Plus taken	113	258	258	0
Baten	15.960	16.593	16.695	102
Personeelskosten	-12.408	-12.825	-12.873	-48
Inhuur derden	-186	-126	-151	-25
Opleidingen	-232	-323	-333	-10
Overige bedrijfslasten	-2.795	-3.102	-3.138	-36
Afschrijvingen	-970	-878	-852	26
Rente	0	0	0	0
Lasten	-16.591	-17.253	-17.347	-93
Totaal Programma Bedrijfsvoering	-631	-661	-651	9

Toelichting

Baten:

- De netto bijdrage van de gemeenten voor de uitvoeringskosten blijft gelijk.

Lasten:

- De cao-aanpassingen zijn voor het grootste gedeelte binnen het budget van de salarislasteren opgevangen.
- Er zijn wat kleine aanpassingen in de overige budgetten.

Plus, extra en overige taken

Dit programma gaat over de extra taken die WerkSaam op verzoek van en voor rekening van de regiogemeenten uitvoert.

Re-integratie en inkomensverstrekking vormen, naast de bedrijfsvoering, de hoofdtaken van WerkSaam. De GR biedt gemeenten de mogelijkheid om deze taken te intensiveren of om WerkSaam extra of plustaken uit te laten voeren. Het gaat hierbij om opdrachten van individuele gemeenten. Om goed inzicht te geven in deze taken is er voor gekozen om deze in de begroting zichtbaar te maken door ze op te nemen in een eigen programma.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Wat willen we bereiken

De KPI's zijn ongewijzigd ten opzichte van de voorjaarsnota 2017.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Juiste verstrekking aanvullende norm op de uitkering levensonderhoud voor jongeren voor alle Westfriesse gemeenten	Uitvoeren beleid van de individuele gemeenten.
Juiste verstrekking bijzondere bijstand in het kader van de BBZ	Dit is formeel geen plustaak, maar het verstrekken van woonkostentoeslag en het geven van een vergoeding voor een eventuele arbeidsongeschiktheidsverzekering zijn zo verweven met de uitvoering van de BBZ dat deze taak wel door WerkSaam wordt uitgevoerd.
Uitvoeren debiteurenbeleid bijzondere bijstand	Uitvoeren van de in 2015 gemaakte afspraken met de individuele gemeenten over het debiteurenbeleid voor de bijzondere bijstand.
Deelname aan de gebiedsteams van de gemeente Hoorn	Inzet van vier medewerkers voor de gebiedsteams.
Extra re-integratie voor inwoners van Hoorn	De gemeente Hoorn stelt extra geld beschikbaar voor de re-integratie van jongeren, zelfstandigen, niet-uitkeringsgerechtigden en 45-55 jarigen.

De inhouding en doorbetaling van collectieve ziektekostenvergoeding zijn formeel geen plustaak, maar een activiteit die gemeenten voorheen uitvoerden vanuit de bijzondere bijstand. Dit wordt voor drie gemeenten uitgevoerd. WerkSaam brengt hiervoor geen personeelskosten in rekening.

Wat mag het kosten

Bedragen in * € 1.000	Begroting 2017	Voorjaarsnota 2017	Najaarsnota 2017	Vershil NJN -VJN
Baten PT Incidentele baten	0	415	415	0
Baten PT BB i.h.k.v. BBZ	40	40	40	0
Baten PT Verstrekking aanvullende norm jongeren	184	184	302	118
Baten PT Inzet in wijkteams gemeenten	113	113	113	0
Baten PT Ontvangsten BB	153	153	153	0
Baten	490	905	1.023	118
Lasten PT Incidentele lasten	0	-415	-415	0
Lasten PT BB i.h.k.v. BBZ	-40	-40	-40	0
Lasten PT Verstrekking aanvullende norm jongeren	-184	-184	-302	-118
Lasten PT Inzet in wijkteams gemeenten	-113	-113	-113	0
Lasten PT Ontvangsten BB	-153	-153	-153	0
Lasten	-490	-905	-1.023	-118
Totaal Programma Plus, extra en overige taken	0	0	0	0

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf beschrijft hoe wij financiële risico's op kunnen vangen op korte en lange termijn. Het gaat er om dat wij een buffer (=weerstandsvermogen) hebben zodat wij onze meerjarenplannen zonder problemen kunnen uitvoeren. De omvang van de buffer is afhankelijk van de actuele risico's die wij lopen. De algemene reserve gebruiken wij hiervoor als buffer.

De algemene reserve mag maximaal 2,5% van de lasten bedragen. De gemeenten in Noord-Holland Noord stelden dit percentage als richtlijn vast en de Westfriese gemeenten volgen deze richtlijn. WerkSaam heeft met de deelnemende gemeenten afgesproken dat een hoger weerstandsvermogen mogelijk is als dit uit een risicoanalyse blijkt.

De totale begrote lasten van WerkSaam bedragen ten tijde van de najaarsnota 2017 € 86.905.000,- Volgens de richtlijnen mag de algemene reserve dus €2.172.625,- bedragen.

Weerstandsvermogen

Wij hebben op dit moment voldoende weerstandsvermogen om de bij ons bekende risico's op te vangen. Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit.

Aanwezige weerstandscapaciteit en gewenste minimale omvang weerstandsvermogen

De verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de financiële risico's, en daarmee het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer (ratio), die de uitkomst is van de volgende formule:

Ratio weerstandsvermogen = beschikbare weerstandscapaciteit : benodigde weerstandscapaciteit

Voor de beoordeling van dit verhoudingscijfer gebruikt WerkSaam de waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (samengesteld in samenwerking met de Universiteit in Twente).

Waardering	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

WerkSaam streeft naar een gezond weerstandsvermogen. Dit betekent dat op basis van de gehanteerde waarderingstabel minimaal sprake moet zijn van factor 1.

Uitgaande van het weerstandsvermogen 2017 ziet de huidige weerstandscapaciteit er als volgt uit:

Weerstandscapaciteit ultimo 2018 (bedragen x € 1.000)	
Stand algemene reserve (=beschikbare weerstandcapaciteit)	2.164
Benodigde weerstandcapaciteit	1.455
Ratio	1,49

Qua waardering komt de weerstandscapaciteit van WerkSaam Westfriesland uit op "ruim voldoende". Dit houdt dus in dat WerkSaam voldoende buffer heeft als onderstaande risico's zich voordoen. Gemeenten hoeven dit dus niet mee te nemen in hun risicoparagraaf.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt als volgt berekend:

Berekening t.b.v. het weerstandsvermogen				
Risico's	kans	impact	Benodigd weerstandsvermogen	Toelichting
Voorfinanciering kosten	0%	€ 12.000.000	nihil	Maximaal twee maanden van 6 mlj. per maand. Dit risico heeft zich niet voorgedaan
Taakstelling re-integratie budget	15%	€ 3.816.000	€ 572.000	Complexiteit uitputting re-integratie budget. Daarnaast ontbreekt een verplichtingen administratie
Commerciële activiteiten	15%	€ 1.900.000	€ 285.000	Risico op het wegvallen van grote klanten
Commerciële activiteiten	5%	€ 2.000.000	€ 100.000	Risico op de overige klanten (niet zijnde de gemeenten)
Kosten bedrijfsvoering	3%	€ 16.586.000	€ 498.000	Gevolgen van het sociaal akkoord, hogere of lagere instroom waardoor aanpassing personeelsbestand. Dit bezien over een periode van 4 jaar betreffende de bedrijfsvoering kosten.
Totaal:			€ 1.455.000	

Risico's WerkSaam

Overschrijding re-integratiebudget	€ 572.000
<p>Uit het re-integratiebudget betalen wij alle kosten die samenhangen met re-integratie en tekorten op de Wsw-financiering. Op de tekorten van de Wsw hebben wij geen invloed. Hoge kosten op de Wsw betekenen minder ruimte voor re-integratie.</p> <p>De kans op overschrijding van het budget is aanwezig. De afspraak met de gemeenten luidt dat we het met de beschikbare middelen moeten doen. Overschrijdingen moeten wij dekken uit eigen middelen.</p> <p>Dit risico kunnen wij alleen met de algemene reserve opvangen. Anders komt de uitvoering van de nodige re-integratieactiviteiten in gevaar.</p>	
Minder omzet en minder winst uit commerciële activiteiten	€ 385.000
<p>Als wij minder inkomsten halen uit onze commerciële activiteiten, hebben we minder dekking op onze overheadkosten. Een lagere dekking van de overheadkosten leidt tot een hogere bijdrage van de gemeenten.</p> <p>Als de gemeenten niet bereid zijn om deze hogere bijdrage te betalen, dan moet de algemene reserve deze kosten tijdelijk opvangen.</p> <p>Maandelijks monitoren wij de inkomsten uit commerciële activiteiten en waar mogelijk sturen we bij op het behalen van het gewenste resultaat. De bonus/malus-regeling is onderdeel van de beheersmaatregelen. De algemene reserve moet opvangen wat met bijsturing en bonus/malus niet wordt ondervangen.</p>	
Kosten bedrijfsvoering	€ 498.000
<p>Door onvoorziene omstandigheden kunnen de kosten van de bedrijfsvoering hoger uitvallen dan begroot. Voorbeelden van onvoorziene omstandigheden zijn groei van het aantal uitkeringsgerechtigden, wijzigingen in de wetgeving en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.</p> <p>Als de gemeenten niet bereid zijn om deze hogere bijdrage te betalen, dan moet de algemene reserve deze kosten tijdelijk opvangen.</p>	

De externe ontwikkelingen worden continu gemonitord en vertaald naar onze bedrijfsvoering. We sturen op het beperken van het effect op de overheadkosten. De algemene reserve moet opvangen wat met bijsturing niet lukt.

Aansprakelijkheid deelnemende gemeenten

De deelnemende gemeenten staan garant voor alle financiële verplichtingen van WerkSaam. Zij moeten zorgen voor voldoende financiële middelen. Dit staat in artikel 33 van de gemeenschappelijke regeling.

Risico's deelnemende gemeenten

Er zijn (financiële) risico's van WerkSaam Westfriesland die, ondanks alle inspanningen van WerkSaam deze te verkleinen, voor rekening komen van de regiogemeenten. Deze komen niet in de weerstandsparagraaf van WerkSaam Westfriesland voor.

Dit doet afbreuk aan het principe van integraal risicomanagement. Daarom noemt WerkSaam de (belangrijkste) risico's die effect kunnen hebben op de financiële huishouding c.q. bedrijfsvoering van de regiogemeenten. Deze risico's kunnen de regiogemeenten vervolgens opnemen in de weerstandsparagraaf van hun eigen gemeente. Hoe zien die risico's eruit?

Betreft	Risico beschrijving	Mogelijke gevolgen	Beheersmaatregelen
Stijging klantenbestand WWB (BUIG gelden)	Hogere kosten door stijging van het aantal mensen dat een beroep doet op bijstand voor levensonderhoud.	Hogere kosten. Kwantificering en impact per gemeente verschillend.	Preventief optreden bij de Poort. Ontwikkelingen aan de deelnemende gemeenten periodiek rapporteren en hen, indien van toepassing, ondersteunen bij het opvragen van extra geldmiddelen via de vangnetregeling.
Open einde regeling BBZ	Hogere kosten door stijging van het aantal zelfstandigen dat een beroep doet op bijstand.	Hogere kosten. Kwantificering en impact per gemeente verschillend.	Blijven monitoren doelgroep BBZ door WerkSaam Westfriesland en tijdig afwijkingen signaleren aan gemeenten.
Lonen Wsw	Daling rijksvergoeding voor lonen Wsw'ers en Cao-stijgingen.	Hogere kosten. Kwantificering en impact per gemeente verschillend.	Sturen op een zo laag mogelijk subsidieresultaat (het verschil tussen subsidie en loonkosten) door personeelskosten zo laag mogelijk te houden; invloed is zeer beperkt. De ontwikkelingen worden periodiek aan de deelnemende gemeenten gerapporteerd.
Commerciële opdrachten Westfriese gemeenten	Vermindering commerciële activiteiten.	De verminderde inkomsten hebben een negatief effect op de kosten van de bedrijfsvoering.	WerkSaam levert inspanningen om de begrote toegevoegde waarde te realiseren. Ontwikkelingen aan de deelnemende gemeenten periodiek rapporteren.
Beschut werk	Cliënten in beschut werk worden volgens de landelijke financieringssystematiek geacht 30% van hun loonkosten te realiseren als toegevoegde waarde. In de praktijk is dit niet het geval.	Hogere kosten voor de bedrijfsvoering. Kwantificering en impact per gemeente verschillend.	WerkSaam levert inspanningen om de begrote toegevoegde waarde te realiseren. Ontwikkelingen aan de deelnemende gemeenten periodiek rapporteren.

Kengetallen BBV

Met de kengetallen willen we inzicht geven in de financiële positie van WerkSaam. Er zijn (nog) geen landelijke richtlijnen bepaald over de hoogte van de kengetallen. Een kengetal is een getalsverhouding die vergelijking tussen vergelijkbare organisaties eenvoudig maakt. De kengetallen lichten we eerst toe. Vervolgens presteren we de uitkomsten per kengetal voor de jaren 2015 en 2016 opgenomen in een tabel.

1. Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in de hoogte van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het is een indicatie hoe de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

2. De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin WerkSaam in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

3. Structurele exploitatieruimte

Met dit kengetal wordt aangegeven welke structurele ruimte WerkSaam heeft om de eigen lasten te dragen.

Het laat zien welke stijging van de baten of structurele daling van de lasten nodig is.

Voor 2017 wordt uitgegaan van de meest recente informatie namelijk de jaarrekening 2016.

Kengetallen BBV	J2016	B2016	B2017
Netto schuldquote			
Zonder correctie doorgeleende gelden	-6%	-6%	-3%
Met correctie doorgeleende gelden	-6%	-6%	-3%
Solvabiliteitsratio	93%	93%	104%
Structurele exploitatieruimte	5%	5%	9%

Financiële begroting

Hieronder treft u de samenvatting van de cijfers voor alle programma's:

Omschrijving	Primitieve begroting 2017	Voorjaarsnota 2017	Najaarsnota 2017	Vershil NJN - VJN
Re-integratie				
Baten	3.953	3.923	4.078	155
Lasten	-3.953	-3.923	-4.078	-155
Saldo	0	0	0	0
Inkomen				
Baten	61.934	63.835	63.936	101
Lasten	-61.934	-63.836	-63.936	-100
Saldo	0	0	0	0
Bedrijfsvoering				
Baten	15.960	16.593	16.695	102
Lasten	-16.591	-17.253	-17.347	-94
Saldo	-631	-661	-651	10
Plus, extra en overige taken				
Baten	490	905	1.023	118
Lasten	-490	-905	-1.023	-118
Saldo	0	0	0	0
Exploitatieresultaat				
Baten	631	661	651	-10
Lasten	0	0	0	0
Saldo	631	661	651	-10
Bedrijfsresultaat				
Baten	83.161	86.116	86.905	789
Lasten	-82.968	-86.242	-86.905	-663
Saldo	0	0	0	0

Bijlage 1: Investeringsbegroting 2017

Bedrijf/Afdeling	Omschrijving		Bedrag Ontwerp- begroting 2017	Bedrag VJN 2017	Bedrag NJN 2017
Staf & Management totaal	Diverse ICT	AN/AV	330.000	281.000	311.000
	Diverse huisvesting en vervoer algemeen gebruik	AN/AV	697.750	699.000	434.000
Inkomen totaal	Diverse ICT	AN/AV	0	10.000	10.000
Facilitaire dienst totaal	Aanschaffingen/vervangen vervoersmiddelen en inventaris	AN/AV	239.500	313.500	246.200
BRS totaal	Vervangen vervoersmiddelen	AN/AV	74.000	74.000	114.000
Verpakken totaal	Magazijn verbeteringen en vervangen inventaris werkruimte	AN/AV	161.000	161.000	161.000
Arbeidsbemiddeling totaal	Diverse werk- en transportmiddelen	AN/AV	39.000	39.000	13.000
Totaal investeringen			1.541.250	1.577.500	1.289.200

De ICT investeringen hebben betrekking op uitbreiding van de functionaliteiten van een aantal automatiseringssystemen alsmede vervanging van bestaande applicaties die hun technische en/of economische levensduur hebben bereikt. Deze verdere investering in ICT is noodzakelijk ter ondersteuning van primaire en ondersteunende processen.

De investeringen in huisvesting betreffen de aanpassing en (her)inrichting van een aantal ruimtes in ons gebouw. De reden voor deze aanpassingen is voornamelijk dat er steeds een groter aantal personen in het pand aanwezig is en de huidige voorzieningen hiervoor niet dekkend zijn. In 2018 zullen nog verdere aanpassingen uitgevoerd worden. Dit zal in de voorjaarsnota naar voren komen.

De investeringen bij de afdelingen BRS (Buiten Ruimte Service), Verpakken en Arbeidsbemiddeling betreffen voornamelijk de vervanging van machines, apparatuur en vervoersmiddelen die ingezet worden voor de commerciële activiteiten van WerkSaam. Vervanging vindt plaats op het moment dat een actief zijn technische of economische levensduur heeft bereikt. In een aantal gevallen wordt ook in nieuwe activa geïnvesteerd in verband met het starten van nieuwe en/of uitbreiden van bestaande commerciële activiteiten.

Bijlage 2: Lijst van afkortingen

AP	Ambtelijk personeel
Arbo	Arbidsomstandigheden
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
BUIG	Wet Bundeling Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BBV	Besluit begroting en verantwoording
Bbz	Besluit Bijstand Zelfstandigen
B.V.	Besloten Vennootschap
BW	Begeleid Werken
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
DMS	Document Management System
Fte	Fulltime equivalent
GR	Gemeenschappelijke Regeling
HR	Human Resource
HRM	Human Resource Management
IOAW	Inkomensvoorziening voor Oudere en Gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
KAM	Kwaliteit, Arbo en Milieu
KPI	Kritische Prestatie Indicator
MBU	Met Behoud van Uitkering
MT	Managementteam
Se	Standaard eenheden
SW	Sociale werkvoorziening
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TW	Toegevoegde waarde
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WML	Wet minimumloon
WP	Werkpartner
WSW	Wet sociale werkvoorziening
WVA	Wet vermindering afdracht loonbelasting en sociale premies

Bijlage 3: Gemeenten

Najaarsnota 2017	Drechterland	Enkhuizen	Hoorn	Koggenland	Medemblik	Opmeer	Stede broec	Totaal
Ontvangen re-integratie gelden 90%	116	450	2.187	141	487	84	279	3.743
Ontvangen Couleur locale	13	0	243	16	54	9	0	335
Baten	129	450	2.430	156	541	93	279	4.078
Trajectkosten extern	121	-162	-770	132	-300	17	120	-841
Couleur locale	-13	0	-243	-16	-54	-9	0	-335
Trajectkosten intern	-59	-205	-1.111	-72	-247	-43	-127	-1.864
Re-integratie kosten beschut werk	-6	-3	-21	-6	-15	-6	-6	-63
Dekking WSW Kosten	-172	-79	-285	-196	75	-53	-265	-974
Lasten	-129	-449	-2.430	-157	-541	-93	-279	-4.078
Re-integratie	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen rijksbijdrage BUIG	1.973	4.594	22.965	2.298	7.285	1.510	3.392	44.018
Ontvangen eigen bijdrage BUIG	311	251	629	410	149	-51	353	2.052
Ontvangen terug ontvangsten	52	120	551	98	168	70	64	1.124
Baten	2.336	4.965	24.145	2.807	7.602	1.530	3.810	47.194
AB uitkeringslasten	-2.154	-4.599	-22.440	-2.661	-6.684	-1.436	-3.422	-43.396
IOAW uitkeringslasten	-128	-237	-1.156	-87	-699	-60	-289	-2.655
IOAZ uitkeringslasten	0	-27	-123	-15	-47	0	-43	-254
Loonkostensubsidie	-36	-66	-193	-36	-97	-33	-41	-504
BBZ starters	-18	-36	-233	-8	-75	0	-15	-385
Kosten Beschut werk	0	0	0	0	0	0	0	0
Lasten	-2.336	-4.965	24.145	-2.807	-7.602	-1.530	-3.810	47.194
BUIG	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen rijksbijdrage BBZ	-7	-77	91	1	218	143	-5	364
Ontvangen eigen bijdrage BBZ	-7	-43	-26	-3	47	42	-5	5
Ontvangen terugontvangsten BBZ	75	180	330	25	240	20	40	910
Baten	61	60	395	23	505	205	30	1.279
BBZ Levensonderhoud	-40	-10	-55	-3	-130	-75	-5	-318
BBZ Kapitaalverstrekking	-18	-50	-250	-10	-310	-100	-15	-753
BBZ onderzoekskosten	-3	0	-90	-10	-65	-30	-10	-208
Lasten	-61	-60	-395	-23	-505	-205	-30	-1.279
BBZ	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen rijksbijdrage WSW	1.261	1.781	5.671	851	2.473	408	2.044	14.489
Dekking WSW kosten uit re-integratiebudget	172	79	285	196	-75	53	265	974
Baten	1.432	1.860	5.956	1.047	2.398	461	2.309	15.463
WSW personeelskosten	-1.433	-1.860	-5.956	-1.047	-2.398	-461	-2.309	-15.463
Lasten	-1.433	-1.860	-5.956	-1.047	-2.398	-461	-2.309	15.463
WSW	0	0	0	0	0	0	0	0
Inkomen	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto bijdrage gemeenten uitvoeringskosten	479	854	4.336	519	1.369	297	648	8.503
Toegevoegde waarde	342	610	3.096	370	977	212	463	6.070
Doorbelasting kosten re-integratie	0	0	0	0	0	0	0	0
Doorbelasting Interne Loonkosten Plus taken	0	0	0	0	0	0	0	0
Baten	822	1.463	7.432	889	2.346	510	1.111	14.573
Personeelskosten	6	3	21	6	15	6	6	63
Inhuur derden	0	0	0	0	0	0	0	0
Opleidingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige bedrijfslasten	-864	-1.532	-7.785	-935	-2.465	-539	-1.167	-15.287
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Rente	0	0	0	0	0	0	0	0
Lasten	-858	-1.529	-7.764	-929	-2.450	-533	-1.161	15.224
Bedrijfsvoering	-37	-65	-332	-40	-105	-23	-50	-651
Baten PT Incidentele baten	0	0	415	0	0	0	0	415
Baten PT BB i.h.k.v. BBZ	0	0	18	0	22	0	0	40
Baten PT Verstrekking aanvullende norm jongeren	0	14	175	18	58	15	21	302
Baten PT Inzet in wijkteams gemeenten	0	0	113	0	0	0	0	113

Baten PT Ontvangsten BB	0	8	133	0	6	1	5	153
Baten	0	22	854	18	86	16	26	1.023
Lasten PT Incidentele lasten	0	0	-415	0	0	0	0	-415
Lasten PT BB i.h.k.v. BBZ	0	0	-18	0	-22	0	0	-40
Lasten PT Verstrekking aanvullende norm jongeren	0	-14	-175	-18	-58	-15	-21	-302
Lasten PT Inzet in wijkteams gemeenten	0	0	-113	0	0	0	0	-113
Lasten PT Ontvangsten BB	0	-8	-133	0	-6	-1	-5	-153
Lasten	0	-22	-854	-18	-86	-16	-26	-1.023
Plus, extra en overige taken	0	0	0	0	0	0	0	0
Incidentele baten	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	37	65	332	40	105	23	50	651
Baten	37	65	332	40	105	23	50	651
Incidentele lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat	37	65	332	40	105	23	50	651
Totaal	0	0	0	0	0	0	0	0